EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Ontwerpverslag
van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken
over de delegatie naar Polen

RAPPORTEUR: Wolfgang KREISSL-DÖRFLER

Inleiding

Een **delegatie** van acht afgevaardigden legde een bezoek af aan Polen, waar twee Poolse afgevaardigden die al aanwezig waren zich bij de delegatie aansloten (zie de lijst van deelnemers – bijlage 1). De heer Patrick GAUBERT (PPE-DE) was de voorzitter van de missie en de heer Wolfgang KREISSL-DÖRFLER (PSE) de rapporteur. Het bezoek vond plaats tussen 1 april en 3 april 2008.

De delegatie bestond uit **twee delen** (zie het ontwerpprogramma – bijlage 2):

- het eerste deel vond voornamelijk plaats op 1 en 2 april en hield verband met de situatie omtrent de opvang van asielzoekers en immigranten in Polen
- het tweede deel vond plaats op 3 april en behelsde een bezoek aan Frontex.

Onderwerp van dit ontwerpverslag is het eerste deel van de delegatie, dat is gericht op de situatie omtrent de opvang van asielzoekers en immigranten in Polen.

Het **doel** van dit deel van de delegatie was om de situatie omtrent de opvang van asielzoekers en immigranten in Polen persoonlijk vast te stellen en om inzicht te krijgen in de wijze waarop een aantal specifieke Europese richtlijnen en verordeningen ten uitvoer worden gelegd:

- Richtlijn 2003/9/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten[1] (Opvangrichtlijn),
- Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus[2] (Procedurerichtlijn)

[1] PB L 31 van 6.2.2003, blz. 18-25.
[2] PB L 326 van 13.12.2005, blz. 13-34.

- Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend[1] (Dublin II-verordening).

Context

Het bezoek maakte deel uit van een groot aantal werkbezoeken door leden van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) om persoonlijk de omstandigheden te aanschouwen waaronder immigranten en asielzoekers in verschillende EU-lidstaten worden vastgehouden. Dit bezoek aan Polen volgt op vergelijkbare delegaties naar Italië (Lampedusa), Spanje (Ceuta en Melilla, Canarische Eilanden), Frankrijk (Parijs), Malta, Griekenland (Samos en Athene), België, het Verenigd Koninkrijk en Nederland.

Programma van de delegatie:

Vanwege de beperkte tijd concentreerde het bezoek zich op **twee centra: het bewaakte centrum voor vreemdelingen Lesznowola en het bewaakte centrum voor vreemdelingen in Biała Podlaska**. De afgevaardigden besloten echter dat sommige **opvangcentra** namens de LIBE-delegatie door mevrouw Urszula GACEK en mevrouw Genowefa GRABOWSKA zullen worden bezocht en dat hun bevindingen aan het eindrapport van de LIBE zullen worden toegevoegd.

De agenda van de delegatie bestond in chronologische volgorde uit de volgende punten:

- een ontmoeting met organisaties en NGO's die werkzaam zijn op het gebied van immigratie en asielzoekers in Polen (dinsdag 1 april 2008)
- een inleidende vergadering gericht op het uiteenzetten van de hoofdlijnen van het Poolse asielbeleid met de directeur van de Dienst vreemdelingenzaken, het hoofd van de afdeling migratiebeleid binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie, de directeur van het Bureau voor internationale samenwerking bij de Dienst vreemdelingenzaken, en vertegenwoordigers van de Grensbewaking (dinsdag 1 april 2008)
- een ontmoeting met de heer Piotr STACHAŃCZYK, staatssecretaris van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie (woensdag 2 april 2008).

Voorafgaand aan het vertrek naar Polen heeft de delegatie een aanzienlijke hoeveelheid informatie ontvangen van de Poolse regering en verder van het bureau van de Hoge Commissaris voor Vluchtelingen van de VN (UNHCR), van de EU-instellingen ECRE (Europese Raad voor vluchtelingen en ballingen) en IOM (Internationale Organisatie voor Migratie), de Kerkelijke commissie voor migranten (CCME), Amnesty International, Human Rights Watch, de European Association for Human Rights en de FIDH.

De afgevaardigden kregen ook kopieën overhandigd van stukken van de UNHCR en van NGO's alsmede van de Poolse regering aangaande de wijze waarop in Polen met asielzoekers en immigratie wordt omgegaan.

De delegatie werd vergezeld door de audiovisuele dienst van het Europees Parlement, die een plaatselijke televisieploeg had ingehuurd, en door een fotograaf. Het idee was om deze activiteit

[1] PB L 50 van 25.2.2003, blz. 1-10.

van de EU uit te zenden via Europe by Satellite (EbS). Het bezoek kreeg in de pers voldoende aandacht. De journalisten, de fotograaf en de televisieploeg kregen toestemming om de centra te bezoeken. De afgevaardigden gaven op de laatste dag, 3 april 2008, een persconferentie.

Achtergrond

Het wetgevend kader

Het nationale wetgevende kader aangaande buitenlandse staatsburgers en asielbeleid bestaat hoofdzakelijk uit
- de wet van 13 juni 2003 inzake vreemdelingen (de wet inzake vreemdelingen, die in 2005 en 2007 werd herzien)
- de wet van 13 juni 2003 inzake het bieden van bescherming aan vreemdelingen binnen het grondgebied van Polen. Een aantal van de in deze wetten opgenomen maatregelen werd aangepast door de wet van 14 juli 2006 aangaande de voorwaarden voor toelating tot en vestiging op Pools grondgebied.

Zowel de wet inzake de bescherming van vreemdelingen als de voormalige wet inzake vreemdelingen van 1997 bevatten voorschriften betreffende de procedures en de werkwijze voor het toekennen van de vluchtelingenstatus, de begrippen veilig derde land en land van herkomst, duidelijk ongegronde gevallen, voorschriften voor aanvullende manieren van bescherming, tijdelijke bescherming en asiel. Er wordt ook in omschreven wat de juridische situatie is van asielzoekende kinderen zonder begeleiding, en er worden aanvullende beschermingsmaatregelen geboden aan personen die speciale behoeften hebben (slachtoffers van geweld).

Autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor migratie en asielbeleid

Het "Ministerstwo Spraw Wewnetrznych i Administracji" (*Ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie*) is over het algemeen verantwoordelijk voor het migratiebeleid en zaken die verband houden met vluchtelingen en legale en illegale immigranten.

Onder het ministerie valt het "Urzed do Spraw Repatriacji i Cudzoziemcow" (*Poolse Dienst voor vreemdelingenzaken*, voorheen het *Pools Bureau voor repatriëring en vreemdelingen*), dat verantwoording draagt over het BOO, een bureau dat verantwoordelijk is voor de organisatie en het beheer van open opvangcentra.

Onder het ministerie vallen ook de "Komenda Glowna Policji" (*politie*) en de "Komenda Glowna Strazy Granicznej" (*grenspolitie*), beide verantwoordelijk voor gesloten opvangcentra.

Wie zijn de immigranten en asielzoekers?

Sinds de toetreding tot de Europese Unie in mei 2004 bestaat de migratie naar Polen voornamelijk uit twee groepen:

- Legale en illegale immigratie van staatsburgers uit de voormalige staten van de Sovjet-Unie (voornamelijk de Oekraïne en Wit-Rusland) die op zoek zijn naar seizoenswerk.
- Een grote toestroom, vooral vanaf 2002, van Tsjetsjeense asielzoekers (90 procent van alle asielzoekers).

Asielprocedure

Er is op dit moment één asielprocedure, maar er zijn twee verschillende statussen die aan een buitenlander kunnen worden toegekend: de vluchtelingenstatus en de gedoogstatus.

De vluchtelingenstatus wordt toegekend als een buitenlander voldoet aan de voorwaarden van de Geneefse Conventie, waartoe Polen in 1991 is toegetreden.

In 2003 werd de gedoogstatus ingevoerd en sindsdien is er een sterke trend om de vluchtelingenstatus te vervangen door deze vorm van bescherming. Mensen aan wie de gedoogstatus is toegekend, hebben voor het grootste gedeelte dezelfde rechten als vluchtelingen, maar er zijn verschillen.

De asielprocedure begint met een aanvraag die de vreemdeling persoonlijk moet indienen bij de directeur van het Bureau voor repatriëring en vreemdelingen.

De vreemdeling dient de aanvraag voor toekenning van de vluchtelingenstatus in via de leidinggevend functionaris van de afdeling grenspolitie. Een vreemdeling die geen toestemming heeft het grondgebied van Polen te betreden, kan de aanvraag indienen bij de controle aan de grens van Polen, bij de controlepost.

De beambten van de grenspolitie geven de persoon in een voor hem/haar verstaanbare taal informatie over de procedures en beginselen van de werkwijze omtrent het toekennen van de vluchtelingenstatus alsook over de rechten die hem/haar worden toegekend, en over zijn/haar verplichtingen.

De beambten van de grenspolitie verzamelen gegevens in over de persoon (identiteit, land van herkomst, foto's en vingerafdrukken, visa of verblijfsvergunningen, reisroute) en sturen binnen 48 uur de aanvraag door naar de directeur van het bureau.

De beslissing over het toekennen of afwijzen van de vluchtelingenstatus dient binnen een tijdsbestek van zes maanden vanaf de datum van de indiening van de aanvraag te worden genomen. De beslissing om de vluchtelingenstatus af te wijzen op basis van de reden 'duidelijk ongegronde aanvraag' dient binnen een tijdsbestek van 30 dagen vanaf de datum van de indiening van de aanvraag te worden genomen.

Tegen de beslissing van de directeur van het bureau inzake toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus kan in beroep worden gegaan bij de Vluchtelingenraad. De beslissing van de Vluchtelingenraad dient één maand na het beroep te worden genomen.

Vreemdelingen die een vluchtelingenstatus hebben aangevraagd, zijn vrij om een vertegenwoordiger van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen te benaderen alsook organisaties die zich conform de wet bezighouden met vluchtelingenzaken.

Detentiecentra – opvangcentra

In Polen zijn er (open) opvangcentra en (gesloten) detentiecentra. Het merendeel van de asielzoekers in Polen bevindt zich in opvangcentra.

Wanneer een persoon tijdens de grenscontrole een asielaanvraag indient en geen recht heeft om Polen binnen te komen, of wanneer een persoon zich illegaal in Polen bevindt, kan hij/zij in een detentiecentrum worden geplaatst.

Indien de persoon op legale wijze Polen binnenkomt en een asielaanvraag indient, kan hij/zij de beslissing over zijn/haar asielaanvraag in vrijheid afwachten.

A. Detentiecentra

Er zijn twee soorten detentiecentra onder toezicht van de politie of de grenspolitie, waarin illegale buitenlandse staatsburgers gevangen worden gehouden:

- Vijf bewaakte centra voor buitenlandse staatsburgers. Het detentiecentrum Lesznowola heeft een opvangcapaciteit van 132 plaatsen, wordt geleid door de politie, en heeft voorzieningen voor gezinnen. De autoriteiten hebben onlangs vier nieuwe bewaakte centra gebouwd en geopend in Białystok, Kętrzyn, Biała Podlaska en Przemyśl. De bouw ervan werd gedeeltelijk gesubsidieerd door het Europees fonds voor asielzoekers.

  De volledige lijst is als volgt:

Bewaakt centrum voor vreemdelingen in Lesznowola (politie)	131 plaatsen
Bewaakt centrum voor vreemdelingen in Przemyśl (grenspolitie)	138 plaatsen
Bewaakt centrum voor vreemdelingen in Kętrzyn (grenspolitie)	150 plaatsen
Bewaakt centrum voor vreemdelingen in Biała Podlaska (grenspolitie)	152 plaatsen
Bewaakt centrum voor vreemdelingen in Białystok (grenspolitie)	142 plaatsen

- Veertien uitzetcentra: van buitenlandse burgers die in een verwijdercentrum worden gevangen gezet, moet de verdenking bestaan dat ze de geldende regels in bewaakte centra niet zullen respecteren.

  Gevangenzetting vanwege uitzetting beheerd door de politie

in Wrocław	(renovatie)	28 plaatsen
in Włocławek		32 plaatsen
in Katowice	(renovatie)	30 plaatsen
in Konin		30 plaatsen

  Gevangenzetting vanwege uitzetting beheerd door de grenspolitie

Regionale eenheid Nadwiślański in Warschau	49 plaatsen
Regionale eenheid Łużycki in Lubań	9 plaatsen
Regionale eenheid Pomorski in Szczecin	33 plaatsen
Regionale eenheid Lubuski in Krosno Odrzańskie	56 plaatsen
Regionale eenheid Sudecki in Kłodzko	3 plaatsen
Regionale eenheid Karpacki in Nowy Sącz	6 plaatsen
Regionale eenheid Bieszczadzki in Przemyśl	38 plaatsen
Regionale eenheid Warmińsko-Mazurski in Kętrzyn	30 plaatsen
Regionale eenheid Nadbużański in Biała Podlaska	24 plaatsen
Regionale eenheid Podlaski in Białystok	15 plaatsen

Wettelijke grondslag voor het opleggen van detentie
Vreemdelingen kunnen niet langer dan 48 uur door de grenspolitie of de politie gevangen worden gezet. Hierna dient de rechtbank een bevel tot detentie uit te vaardigen.

Het recht op beroep tegen een bevel tot detentie
De gevangene heeft het recht om binnen zeven dagen na ontvangst van de beslissing van de

rechtbank hiertegen in beroep te gaan. Het beroep zal onmiddellijk door de rechtbank worden behandeld.

Duur van de detentie
De detentie mag niet langer duren dan negentig dagen, hoewel de duur voor een bepaalde tijd mag worden verlengd indien een dergelijke verlenging noodzakelijk is om een beslissing tot uitzetting uit te kunnen voeren, die niet kon worden uitgevoerd door schuld van de buitenlander. De duur van de detentie in een bewaakt centrum of in een inrichting voor mensen die zijn vastgezet om te worden uitgezet, mag niet langer zijn dan één jaar.

Contact met NGO's
Overeenkomstig de wet van 13 juni 2003 inzake vreemdelingen heeft een buitenlander die gevangen is gezet in een bewaakt centrum of in een inrichting voor mensen die zijn vastgezet om te worden uitgezet, het recht de volgende personen/instellingen te benaderen: de Poolse autoriteiten, diplomatieke vertegenwoordigers en NGO's. Hij/zij mag de betrokken personen persoonlijk ontmoeten in speciaal hiervoor aangewezen kamers.
De persoon wordt in een voor hem/haar begrijpelijke taal ingelicht over de organisaties die zich conform de wet bezighouden met vluchtelingenzaken. Hij/zij heeft toestemming om met deze organisaties te corresponderen en telefonisch contact te onderhouden.

Omstandigheden in de centra
Na in het detentiecentrum of het bewaakte centrum voor vreemdelingen een plek toegewezen te hebben gekregen ondergaat de buitenlander onmiddellijk een medische controle en wordt hem/haar, indien nodig, hygiënische zorg verleend.

Vrouwen en mannen worden gescheiden. Vreemdelingen die minderjarigen begeleiden, krijgen een gezamenlijke plek toegewezen. Verder dient een minderjarige zonder begeleiding die in een bewaakt detentiecentrum moet worden opgenomen, in een aparte plek binnen het centrum te worden vastgezet om contact met volwassenen te vermijden.

Vrouwen die ten hoogste zeven maanden zwanger zijn, kunnen worden opgevangen in een detentiecentrum gericht op uitzetting. Hierna worden zwangere vrouwen overgebracht naar een bewaakt detentiecentrum, waar een beter regime heerst.

Vreemdelingen waarvan hun psychische of fysieke gesteldheid doet vermoeden dat ze het slachtoffer zijn geweest van geweld of vreemdelingen met een beperking worden niet opgevangen in een bewaakt centrum of een centrum gericht op uitzetting.

B. Open opvangcentra

Personen die een asielaanvraag hebben ingediend, hebben het recht op bijstand voor de duur van de procedure en voor een periode van veertien dagen na uitvaardiging van de definitieve beslissing.

Deze bijstand kan in de vorm zijn van een accommodatie in een opvangcentrum of financiële steun om elders binnen het grondgebied van het land te verblijven. Bovendien wordt aan iedereen medische zorg verleend. De bijstand kan ook bestaan uit het verlenen van hulp bij vrijwillige repatriëring vanuit het grondgebied van Polen.

Minderjarigen zonder begeleiding worden opgevangen in speciale centra en weeshuizen met speciale afdelingen voor buitenlandse staatsburgers zonder begeleiding.

De opvangcentra worden beheerd door het BOO (Bureau voor de organisatie van centra voor buitenlandse staatsburgers), dat onder verantwoordelijkheid valt van het ministerie van Binnenlandse Zaken.
Het BOO heeft eigen opvangcentra alsook centra die van particuliere bedrijven worden gehuurd. In 2007 had het BOO twintig centra onder beheer.

De opvangcentra in Polen[1] per 21 februari 2008:

Nr.	Centrum	Aantal plaatsen	Aantal vreemdelingen dat er momenteel verblijft
1	Dębak	250	335
2	Łuków	261	286
3	Łomża	240	257
4	Białystok B	210	246
5	Białystok I	295	451
6	Kolonia Horbów	150	51
7	Bezwola	250	386
8	Kołbiel	190	210
9	Lublin	175	247
10	Czerwony Bór	242	290
11	Wołomin	212	209
12	Warszawa-Wola	180	247
13	Moszna	200	241
14	Radom	241	285
15	Linin	330	415
16	Warszawa-Siekierki	200	194
17	Warszawa – Bielany	300	461
18	Leonów	242	245
19	Smoszewo	200	209
20	Puste Łąki	180	215
	Diensten buiten centra		966
	Totaal		6447

De sociale bijstand aan asielzoekers bestaat uit:

- accommodatie binnen de centra
- voeding – volledige voedselvoorziening in de kantine
- vervoerbewijzen voor openbaar vervoer
- maandelijkse financiële steun voor de aanschaf van artikelen voor persoonlijke verzorging en “zakgeld”
- kleding en schoenen
- Poolse taallessen – in alle centra hebben kinderen en volwassenen de gelegenheid Poolse taallessen te volgen. Op aanwijzing van de leraar kunnen kinderen naar lagere of middelbare scholen. Bovendien zijn er in sommige centra kleuterscholen die door asielzoekers worden geleid.
- toegang tot openbare scholen, schoolmateriaal en boeken alsook vergoeding van de kosten van onderwijs op school
- medische zorg in de centra of medische behandelingen buiten de centra

[1] Gegevens verstrekt door de Poolse regering bestemd voor de delegatie.

- financiële vergoeding voor de eigen kosten die voortvloeien uit het verblijf op Pools grondgebied bestemd voor asielzoekers waarvan wordt afgeraden om ze in een centrum op te vangen vanwege hun gezondheidstoestand of persoonlijke veiligheid.

Het BOO heeft verder als taak de voogdij op zich te nemen over minderjarige vreemdelingen zonder begeleiding: een medewerker van het BOO wordt als voogd aan een minderjarige toegewezen en ziet erop toe dat deze minderjarige passende huisvesting, toegang tot onderwijs en medische zorg krijgt, zorgt ervoor dat zijn vrije tijd wordt besteed aan cultuur, ontspanning en sport, neemt contact op met nationale en internationale organisaties die zich conform de wet inzetten voor het welzijn van minderjarigen of vluchtelingen, met als doel de familieleden van de kinderen op te sporen.

Ontmoeting met organisaties en NGO's, dinsdag 1 april 2008

Op de eerste dag hadden de afgevaardigden een werklunch met de volgende organisaties die regelmatig een bezoek brengen aan detentiecentra of op een andere manier werkzaam zijn op het gebied van asielzoekers en immigratie (zie bijlage 3):

- de UNHCR,
- Amnesty International - Afdeling Polen,
- de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) - Afdeling Polen,
- de Helsinki Foundation for Human Rights in Polen,
- Caritas Polen,
- het bureau voor rechtshulp Halina Nieć,
- de Poolse Humanitaire Organisatie,
- de Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (Vereniging voor juridische interventie),
- het juridisch adviesbureau aan de universiteit Warschau,
- de Rule of Law Foundation (stichting rechtsstaat),
- het onderzoekscentrum voor migratie (Center for Migration Research (CMR)),
- de Warsaw School of Social Psychology.

De UNHCR en de NGO's begonnen met een toelichting over hun werkzaamheden. Ze merkten op dat ze door de groei van het aantal vluchtelingen kampen met personeelstekorten waardoor ze moeite hebben hun niveau van activiteiten op peil te houden.

De organisaties gaven een kleine **presentatie over het systeem**.

De NGO's bevestigden dat de overgrote meerderheid van asielzoekers in Polen zich in opvangcentra bevinden. Tegen het einde van 2007 waren er 21 centra waarin 6 281 personen werden opgevangen. Daarvan bevonden zich slechts 600 tot 700 in detentiecentra.

In 2007 leidde een toestroom van nieuwe asielzoekers, herhaalde asielaanvragen en de terugkeer van asielzoekers op basis van de Dublin II-verordening (571 personen) tot overbezetting in de bestaande opvanginrichtingen van het land. De autoriteiten waren dan ook genoodzaakt het aantal inrichtingen uit te breiden.

De NGO's wezen erop dat er twee soorten detentiecentra zijn. In de detentiecentra gericht op uitzetting zijn strengere voorwaarden voor de gedetineerden van kracht – niet iedereen kan er naartoe worden gezonden, maar als de toestroom van immigranten en asielzoekers toeneemt kunnen er uiteindelijk meer mensen in dergelijke centra terechtkomen.

De NGO's legden uit **wat het verschil is tussen de vluchtelingenstatus volgens de Geneefse Conventie en de gedoogstatus**.

De NGO's waren bezorgd over de manier waarop de Poolse autoriteiten de Geneefse Conventie interpreteerden: volgens Polen dient er een *individuele* angst voor vervolging te worden aangetoond teneinde voor de vluchtelingenstatus volgens de Geneefse Conventie in aanmerking te kunnen komen. Bovendien interpreteren de Poolse autoriteiten, volgens de politieke opinie, de Geneefse Conventie op een nogal strikte wijze.

De gedoogstatus is een van de vormen van bescherming die aan een vreemdeling kan worden toegewezen. Een vreemdeling kan deze status krijgen als:
a) zijn/haar terugkeer alleen mogelijk is naar een land waar zijn/haar leven en veiligheid gevaar lopen, waar de vreemdeling mogelijk zou worden gemarteld, worden onderworpen aan een vernederende en onmenselijke behandeling of onder dwang te werk zou worden gesteld, waar hij/zij geen eerlijk proces zou kunnen krijgen of veroordeeld zou kunnen worden zonder wettelijke grondslag

b) zijn/haar terugkeer niet mogelijk is omwille van redenen die los staan van het bevoegde orgaan dat de beslissing ten uitvoer moet brengen.

Een vreemdeling kan de gedoogstatus toegewezen krijgen als zijn/haar overplaatsing naar een ander land niet is toegestaan volgens een uitspraak van een Poolse rechtbank of van het Ministerie van Justitie.

Vluchtelingen en personen die een gedoogstatus toegewezen hebben gekregen, beschikken over dezelfde sociale rechten als Poolse burgers. Ze hebben recht op sociale uitkeringen overeenkomstig de wet op de sociale bijstand van 12 maart 2004. Niettemin is de gedoogstatus op sommige punten minder aantrekkelijk dan de vluchtelingenstatus: zo is het individuele integratieprogramma (financiële steun en taalcursussen) alleen bestemd voor erkende vluchtelingen en niet voor mensen met een gedoogstatus.

Rechtsbijstand
Er is geen openbaar systeem voorhanden dat rechtsbijstand biedt, behalve de gerechtelijke procedure. NGO's leveren juridische bijstand. Volgens de UNHCR probeert de regering een openbaar systeem voor rechtsbijstand op te zetten; het wetsvoorstel zou in de loop van de tweede helft van 2008 door het parlement moeten worden behandeld.

Kinderen
Minderjarige buitenlandse staatsburgers zonder begeleiding en onder de zeventien kunnen niet worden vastgezet. Deze komen in centra voor kinderen terecht, waar ze onder goede levensomstandigheden verblijven en toegang hebben tot onderwijs.

De kinderen die onderdeel zijn van een gezin kunnen bij dat gezin in een detentiecentrum worden geplaatst; in dergelijke centra is er geen goede toegang tot onderwijs.

Opmerkingen over detentiecentra

Duur van de detentie: Volgens de NGO's kunnen mensen tot wel twaalf maanden in detentie blijven.

Beroep tegen detentie

Volgens de NGO's is de periode van zeven dagen voor het indienen van een beroep niet afdoende voor gedetineerden om in contact te treden met en een respons te krijgen van professionele hulpverleners. In veel gevallen nemen ze contact op met het bureau voor rechtshulp Halina Nieć en de Helsinki Foundation, gevestigd in respectievelijk Krakau en Warschau, maar er is zeer vaak niet genoeg tijd voor de juiste procedure en het verzamelen van gegevens.

Omstandigheden tijdens detentie
Volgens NGO's zijn de omstandigheden zwaar: gedetineerden worden te lang in hun cel vastgehouden en hebben slechts beperkte luchttijd, er is een gebrek aan sociale ontspanningsactiviteiten en het is moeilijk om met het personeel te communiceren (taalbarrière). Volgens NGO's zou het personeel een betere opleiding moeten krijgen, met name in het beheersen van buitenlandse talen, en zouden er meer sociale hulpverleners moeten komen.

Waar mogelijk worden gedetineerden bij elkaar in centra geplaatst op basis van hun taal en culturele achtergrond. Vrouwen en mannen worden gescheiden geplaatst. Gezinnen en minderjarigen kunnen niet worden vastgezet met het oog op uitzetting. Dit soort asielzoekers wordt naar het bewaakte centrum voor vreemdelingen in Lesznowola gestuurd.

Volgens NGO's voldoen de **sanitaire voorzieningen** niet aan de normen voor hygiëne. Er zijn er te weinig voor het aantal mensen dat gevangen zit, en alle voorzieningen zijn dringend toe aan een opknapbeurt.

Toegang tot medische zorg: de NGO's wijzen erop dat volgens de Poolse wet medische zorg, waaronder geestelijke gezondheidszorg, waarvoor Poolse burgers in aanmerking komen, op dezelfde basis en in dezelfde mate aan vreemdelingen wordt verleend. In de praktijk worden vreemdelingen echter zelden doorverwezen naar specialisten – maar dit is klaarblijkelijk ook vanwege het algemene tekort aan specialisten. Bovendien lijkt het dat artsen niet op elk moment van de dag in de centra aanwezig zijn en dat ze van buitenaf moeten worden opgeroepen.

Contact met de buitenwereld – Volgens de NGO's vindt dit contact ongehinderd plaats. Dit is positief: gevangenen mogen NGO's, advocaten, diplomatieke vertegenwoordigers, familieleden, vrienden en priesters zo vaak ze maar willen via de telefoon, fax, persoonlijk of schriftelijk benaderen, maar ze hebben geen mogelijkheid om te e-mailen of om het internet te gebruiken. Ngo's zijn echter bezorgd over de afgelegen ligging van de vier onlangs gebouwde nieuwe Poolse centra, waardoor contact met de buitenwereld in de praktijk zeer lastig zal zijn.

Informatie voor gedetineerden - **Informatie over de status van een buitenlander en zijn/haar rechten** worden hem/haar op het moment van de detentie medegedeeld. Hij/zij wordt over zijn/haar rechten als buitenlander geïnformeerd in een taal die voor hem/haar begrijpelijk is. Gevangenen begrijpen **de informatie omtrent de redenen voor hun detentie en uitzetting**. Volgens NGO's zijn ze zich echter niet volledig bewust van **de asielprocedure en de juridische mogelijkheden om hun bevel tot detentie aan te vechten**. **Informatie over de mogelijkheid om contact op te nemen met de UNHCR of NGO's** is volledig beschikbaar.

De toegang tot advocaten in detentie-inrichtingen is slecht aangezien er geen nationaal systeem van rechtsbijstand is. De enige advocaten die beschikbaar zijn, zijn juristen van NGO's. Er zijn minder dan tien advocaten die juridische bijstand verlenen in detentiecentra. Het HNLAC verzorgt regelmatig consultaties in Lesznowola maar kan de volledige vraag in dit centrum niet aan. Aan andere detentiecentra kan geen hulp worden geboden.

Opmerkingen over de opvangcentra

Volgens NGO's zijn er in iedere inrichting sociale en gebedsruimtes alsook ruimtes voor kinderen om te spelen en leren. De kwaliteit van het materiaal in dergelijke ruimtes wisselt. Met behulp van EU-fondsen heeft de Dienst Vreemdelingenzaken het materiaal, de collectie buitenlandse literatuur en de onderwijsmiddelen in de opvangcentra kunnen moderniseren. In veel centra zijn computerruimtes gekomen. Sommige opvangcentra hebben een kleuterschool.

Er is momenteel onvoldoende sociale bijstand beschikbaar voor mensen in opvangcentra en de autoriteiten moeten worden aangemoedigd om het aantal sociale hulpverleners te vergroten.

Rechtsbijstand - Rechtsbijstand wordt door NGO's voor het merendeel verleend in de opvangcentra alsook in hun kantoor. De NGO's in kwestie liggen echter op grote afstand van sommige opvangcentra. Het is daarom moeilijk in bepaalde woongebieden en voor mensen met een beperking om een beroep op die bijstand te doen. Ook zorgen financiële beperkingen ervoor dat deze organisaties het aantal bezoeken moet beperken.

Onderwijs
Volgens de UNHCR hebben alle asielzoekende kinderen en kindervluchtelingen toegang tot gratis nationaal lager en middelbaar onderwijs. Het opkomstpercentage was in september 2007 97 procent (836 kinderen). Er zijn op meer dan 70 scholen asielzoekende kinderen en kindervluchtelingen.

Er is echter een aantal belemmeringen voor het onderwijs: er zijn geen maatregelen getroffen om de integratie van buitenlandse kinderen in het Poolse onderwijssysteem te vergemakkelijken, en dit komt bovenop de taalbarrière in het begin.

Samenwerking met de Poolse autoriteiten
De UNHCR bracht verslag uit aan de delegatie over zijn ervaringen met het samenwerken met de Poolse autoriteiten: de vertegenwoordiger van de UNHCR had volledig toegang tot alle centra (zowel open als gesloten); soms namen de autoriteiten contact op met NGO's om vluchtelingen te helpen. De autoriteiten raadplegen de UNHCR en NGO's wanneer er nieuwe wetgeving wordt voorbereid.

Financiering van NGO's
Een andere kwestie die werd besproken, was de financiering van NGO's. De organisaties zeiden dat zij uit fondsen worden gefinancierd die afkomstig zijn van het Europees Vluchtelingenfonds; ze ondervinden echter veel moeilijkheden bij de cofinanciering van de projecten (momenteel is nog steeds een cofinanciering van 25% vereist). De UNHCR liet weten dat de cofinanciering in 2008 15% zal bedragen.

Ontmoeting met autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor immigratie en asiel, dinsdag 1 april 2008

Op de eerste dag vond een inleidende bijeenkomst plaats die bedoeld was om de hoofdlijnen van het Poolse asielbeleid uiteen te zetten. Deelnemers aan de bespreking waren het hoofd van de Dienst Vreemdelingenzaken, de directeur van de afdeling Migratiebeleid binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie, de directeur van het Bureau voor internationale samenwerking bij de Dienst Vreemdelingenzaken en vertegenwoordigers van de Grensbewaking.

De autoriteiten hebben de leden van de delegatie uitleg gegeven over de situatie en bescherming van vreemdelingen die zich bevinden op het grondgebied van Polen.

Zij hebben een overzicht gegeven van de belangrijkste wetten inzake migratie, de belangrijkste overheidsinstellingen die actief zijn op het gebied van migratie, de taken van de Dienst Vreemdelingenzaken, de belangrijkste instellingen en niet-gouvernementele organisaties die werkzaam zijn op het gebied van migratie.

Zij hebben ook een overzicht gegeven van de migratie naar Polen in de periode 2004-2007, (belangrijkste nationaliteiten: Oekraïense, Wit-Russische, Russische, Armeense, Vietnamese en overige).

Voorts hebben zij een uiteenzetting gegeven over de vormen van bescherming voor vreemdelingen op het grondgebied van Polen. Binnen het grondgebied van Polen kent men de volgende vormen van bescherming:

- vluchtelingenstatus volgens het Verdrag van Genève van 1951 en het Protocol van New York van 1967,
- asiel,
- toestemming voor gedoogd verblijf,
- tijdelijke bescherming.

De sprekers hebben eveneens een uiteenzetting gegeven over het verwerken van de aanvragen voor een vluchtelingenstatus:

Procedure vluchtelingenstatus

Fase 1
Aanvraag voor de te verlenen vluchtelingenstatus in te dienen bij het hoofd van de Dienst Vreemdelingenzaken, via:

- het hoofd van de grensbewaking, de dienst die verantwoordelijk is voor de stad Warschau (in geval van vreemdelingen die in Polen verblijven);
- de hoofden van de grensbewakingskantoren (indien men het grondgebied van Polen binnenkomt).

Fase 2
Aanvraag wordt doorgestuurd naar het hoofd van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Mogelijkheden:

1. Procedure volgens de Overeenkomst van Dublin;
2. Procedure vluchtelingenstatus;
3. Versnelde procedure vluchtelingenstatus (indien het duidelijk is dat de aanvraag ten onrechte is ingediend).

Fase 3
Instantie van eerste aanleg - hoofd van de Dienst Vreemdelingenzaken
Mogelijkheden:

1. Vluchtelingenstatus volgens het Verdrag van Genève (1951) verleend;
2. Reisdocument volgens het Verdrag van Genève verstrekt;
3. Vluchtelingenstatus geweigerd en gedoogd verblijf toegekend;

4. Vluchtelingenstatus geweigerd en opdracht gegeven het grondgebied van Polen te verlaten.

Fase 4
Instantie van tweede aanleg - Vluchtelingenraad
Mogelijkheden:
1. Vluchtelingenstatus verleend;
2. Beslissing van instantie van eerste aanleg herbevestigd - voivodschap/hoogste administratieve rechtbank;
3. Beslissing van instantie van eerste aanleg herbevestigd en gedoogd verblijf goedgekeurd - voivodschap/hoogste administratieve rechtbank;
4. Aanvraag opgestuurd voor nieuwe beoordeling.

Gedurende de procedure:

Geval 1: Buitenlander beschikt niet over toestemming het land binnen te komen of in het land te blijven ---

Mogelijkheden:

1. *Buitenlander gehuisvest buiten een centrum;*
2. *Buitenlander gehuisvest in een centrum (op verzoek van de buitenlander);*
3. *Buitenlander gehuisvest in een beveiligd centrum of implementatie van een aanhoudingsbevel voorafgaand aan uitzetting (overeenkomstig een beslissing van de rechtbank, voor een periode van 30 dagen, die kan worden verlengd tot maximaal 1 jaar) - Geldt niet voor: niet-begeleide minderjarigen en vreemdelingen wier lichamelijke en geestelijke toestand aanwijzingen vertonen dat zij een functiebeperking hebben of slachtoffers zijn van geweld.*

Geval 2: Buitenlander beschikt over toestemming het land binnen te komen of in het land te blijven

Mogelijkheden:

4. *Buitenlander gehuisvest buiten een centrum;*
5. *Buitenlander gehuisvest in een centrum (op verzoek van de buitenlander)*

Zij hebben een overzicht gegeven van de ingediende aanvragen voor het verkrijgen van de vluchtelingenstatus en de resultaten hiervan over de jaren 2001-2007.

Verantwoordingsgetallen in 2006 en 2007:
In 2006 hebben 7 092 personen in Polen een asielaanvraag ingediend. Aan 423 personen is de vluchtelingenstatus en aan 2 048 personen de gedoogstatus toegekend.

In 2007 hebben 10 048 personen een asielaanvraag ingediend. Aan 116 personen is de vluchtelingenstatus en aan 2 866 personen de gedoogstatus in eerste aanleg toegekend.

Van deze 10 048 personen die een asielaanvraag indienden, kwamen 8 415 etnische Tsjetsjenen uit de Russische Federatie.

De autoriteiten hebben ook het begrip ‘gedoogstatus’ toegelicht.
In de beslissing om vreemdelingen geen vluchtelingenstatus toe te kennen, kan de verlening van

een gedoogstatus zijn vervat, indien de buitenlander alleen zou kunnen worden uitgezet naar een land waar:

- zijn of haar recht op leven, vrijheid en persoonlijke veiligheid wordt bedreigd;
- hij of zij het slachtoffer van marteling, onmenselijke of vernederende behandeling of mishandeling zou kunnen worden;
- de kans bestaat dat hij of zij dwangarbeid zou moeten verrichten;
- hem of haar het recht op een eerlijk proces zou kunnen worden onthouden, of
- hem of haar een straf zou kunnen worden opgelegd zonder wettelijke basis,

zoals vastgelegd in het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (1950).

De autoriteiten hebben ook uitleg gegeven over de procedure volgens de Overeenkomst van Dublin (Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad).

De grootste groep vreemdelingen waar de Overeenkomst van Dublin op van toepassing was in de periode 2004-2007 waren etnische Tsjetsjeense burgers uit de Russische Federatie.
De belangrijkste landen waaruit/waarnaar overbrenging plaatsvond waren: Oostenrijk, België, Frankrijk, Noorwegen en Duitsland.

Hulp aan vreemdelingen die de vluchtelingenstatus willen verkrijgen
Vreemdelingen die een aanvraag tot het verkrijgen van de vluchtelingenstatus indienen kunnen bijstand aanvragen voor de duur van de procedure en voor een periode van veertien dagen vanaf de datum waarop de definitieve beslissing over de zaak is meegedeeld (deze periode kan worden verlengd met maximaal 3 maanden). Sommige vreemdelingen worden ondergebracht in een centrum, anderen ontvangen financiële hulp waarmee ze persoonlijke onkosten kunnen dekken die ontstaan tijdens hun verblijf op het grondgebied van Polen. Medische zorg is voor hen allen beschikbaar.

De autoriteiten gaven een uiteenzetting over het amendement op de wet van 13 juni 2003 inzake het bieden van bescherming aan vreemdelingen op het grondgebied van Polen.

Op 18 maart 2008 heeft het parlement van Polen een wetswijziging aangenomen die vreemdelingen op het grondgebied van Polen bescherming biedt. De verwachting is dat de nieuwe bepalingen medio mei 2008 van kracht zullen worden.

Voorts wordt beoogd de nationale wetgeving op één lijn te brengen met de huidige EU-wetgeving door omzetting van de volgende regelgeving:

- Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming.
- Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus.

Ontmoeting met de heer Piotr STACHAŃCZYK, staatssecretaris in het ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie, woensdag 2 april 2008

Staatssecretaris Piotr Stachańczyk is onder andere verantwoordelijk voor de afdeling Migratiebeleid, de afdeling Juridische zaken en de Europese programma's (uitvoeringsautoriteit).

De ontmoeting vond plaats op woensdag 2 april 2008 en bood een goede gelegenheid nadere uitleg te ontvangen over het asielsysteem in Polen en het functioneren van de open en gesloten centra voor immigranten en asielzoekers.

De bespreking begon met de verschillen tussen het *opvangen* van mensen die een asielverzoek indienen - wat geldt voor de overgrote meerderheid van hen, en het *detineren* van deze mensen. De staatssecretaris bevestigde dat er rechtsmiddelen bestaan om tegen detentie in beroep te gaan, en dat niet-begeleide jongeren, kwetsbare personen en gehandicapten niet worden gedetineerd.

Voorts werden de onderwerpen inzake de Dublin-procedure, het concept van duidelijk ongerechtvaardigde procedures en de standaard vluchtelingenprocedure besproken.

De staatssecretaris werd gevraagd naar het aantal vreemdelingen dat werd overgebracht ingevolge de uitvoering van de Dublin-procedure.

Polen werd gevraagd de verantwoordelijkheid te nemen voor onderzoek naar de volgende aanvragen voor het verkrijgen van de vluchtelingenstatus:

- 2004 (1 mei-31 december) – 356 vreemdelingen,
- 2005 – 1 197 vreemdelingen,
- 2006 – 1 418 vreemdelingen,
- 2007 – 1 237 vreemdelingen.

Polen heeft de volgende aantallen vreemdelingen overgebracht naar andere lidstaten van de Europese Unie:

- 2004 (1 mei-31 december) – 11 vreemdelingen,
- 2005 – 134 vreemdelingen,
- 2006 – 174 vreemdelingen,
- 2007 – 68 vreemdelingen.

Ook is gesproken over het onderwerp gedoogd verblijf. De staatssecretaris deelde mee dat sinds 2003 circa 7 000 van dergelijke vergunningen zijn uitgereikt. Wat volgens hem ontbreekt in vergelijking met de vluchtelingenstatus is de component integratie en de reisdocumenten in overeenstemming met het verdrag van Genève. De staatssecretaris bevestigde de diverse rechten van begunstigden van de gedoogstatus, waaronder het recht om te reizen in het Schengengebied.

Met betrekking tot onderwijs voor minderjarige asielzoekers, bevestigde de staatssecretaris dat 97% van hen toegang heeft tot normaal onderwijs aan Poolse scholen, samen met Poolse kinderen. In de detentiecentra is het geven van onderwijs echter geen vaste procedure. De regering is voornemens hier verbetering in te brengen: op dit moment zijn er vacatures voor onderwijsdeskundigen, onderwijzers en maatschappelijk begeleiders.

Een ander gespreksonderwerp was de nationaliteit van de asielzoekers. De staatssecretaris gaf aan dat zij voor 90% afkomstig zijn uit de Russische Federatie. De overige 10% is afkomstig uit Wit-Rusland, Oekraïne, Pakistan en Sri Lanka.

Polen is een doorgangsland voor een deel van de immigranten, maar niet voor mensen die

afkomstig zijn uit Armenië en Vietnam; voor hen is Polen de eindbestemming.

Op de vraag of er een toename van het aantal illegale immigranten wordt geconstateerd als de prijzen van visa stijgen, antwoordde de staatssecretaris dat dit niet het geval was.

Bezoek aan de centra

1. BEWAAKT CENTRUM VOOR VREEMDELINGEN LESZNOWOLA

Op dinsdag 1 april 2008 bracht een delegatie een bezoek aan het bewaakte centrum voor vreemdelingen Lesznowola.

Vertegenwoordigers van de Dienst Vreemdelingenzaken en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie vergezelden de delegatie van het EP en gaven uitleg over het centrum.

Het bewaakte centrum voor vreemdelingen in Lesznowola ligt ca. 10 km van Grójec en 45 km van Warschau. Het oude centrum staat onder beheer van de politie. Het gebouw dateert uit 1996 en is in 2006 gerenoveerd. Om de twee jaar vinden er renovatiewerkzaamheden plaats. De maximumcapaciteit van dit onderkomen is 131 personen, verdeeld over 2 blokken. Het blok voor mannen kan 100 personen huisvesten en het blok voor vrouwen en gezinnen kan 31 personen opnemen. Het gebied is 2 ha groot, inclusief ongeveer 1 ha grasveld. In de toekomst zal het centrum worden beheerd door de Grensbewaking.

Het is een administratief detentiecentrum dat bedoeld is voor asielzoekers en voor illegaal verblijvende burgers uit derde landen. Dit centrum ontvangt ook gezinnen en kinderen, alleenstaande moeders en zieke mensen die niet ondergebracht kunnen worden in onderkomens voor mensen die zijn gearresteerd met het doel om te worden uitgezet.

Het centrum bestaat uit twee gebouwen, een voor vrouwen en gezinnen en een voor mannen. De gedelegeerden ontmoetten gedetineerden afkomstig uit verschillende landen: Vietnam, Tsjetsjenië, Pakistan, Armenië en Wit-Rusland.

De gedetineerden worden ondergebracht in groepen overeenkomstig taal en culturele achtergrond.

Sommige vertrekken zagen er schoon uit en waren aardig ingericht, andere weer niet, afhankelijk van de mensen die er verbleven en de moeite die zij zich daarvoor getroostten.

De omstandigheden zijn slecht. Er is een eetkamer, maar het centrum beschikt niet over voorzieningen voor kinderen zoals een speelkamer of speelplaats, en - nog belangrijker - er is geen educatief materiaal voorhanden. Kinderen die naar school zouden moeten gaan, kunnen dat hier niet.

De sanitaire voorzieningen zijn onvoldoende voor het aantal gedetineerden. Het sanitair is vies, vooral in het gebouw voor mannen, en moet duidelijk opgeknapt worden.

Er is een bibliotheek met wat boeken in verschillende talen (Russisch, Engels en Pools), evenals enkele buitenlandse kranten.

Gedetineerden kunnen naar buiten, naar een ruim terrein met gras en bomen, omgeven door een stenen muur waarop veiligheidsvoorzieningen zijn aangebracht. Toegang naar buiten is echter

beperkt tot slechts een paar uur per dag, zelfs voor kinderen.

Contact met de buitenwereld is onbeperkt, maar in de praktijk is dit moeilijk vanwege de afgelegen locatie van het centrum. Gedetineerden hebben geen toegang tot e-mail of internet.

2. BEWAAKT CENTRUM VOOR VREEMDELINGEN IN BIAŁA PODLASKA (GESLOTEN CENTRUM EN VERWIJDERCENTRUM IN BIAŁA PODLASKA)

Het tweede centrum dat werd bezocht, op woensdag 2 april 2008, was het bewaakte centrum voor vreemdelingen in Biała Podlaska.

Dit is een van de vier centra die zeer recentelijk in Polen zijn gebouwd. Sinds eind januari 2008 worden hier vreemdelingen opgevangen.

Het centrum wordt beheerd door de Grensbewaking. Een vertegenwoordiger van de Grensbewaking en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie vergezelde de EP-delegatie en voorzag de leden van een algemeen overzicht van de activiteiten van de Grensbewaking in deze kwestie.

Het centrum beschikt over moderne uitrusting en faciliteiten en een grote binnenplaats. Het lijkt voldoende geschikt om mensen op te vangen, hoewel het gebruik van prikkeldraad de indruk wekt dat het hier om een gevangenis gaat.

Voorafgaand aan de rondleiding gaven de autoriteiten van de centra een presentatie aan de delegatie. Zij presenteerden de voorschriften met betrekking tot het beheer van gesloten centra en centra voor verblijf voorafgaand aan uitzetting.

Zij legden uit dat een vreemdeling in een gesloten centrum wordt geplaatst indien:

- dit noodzakelijk is voor het goede verloop van de procedure ten aanzien van de uitzetting of de intrekking van de vergunning tot vestiging in het land of tot langdurig verblijf als ingezetene van de EU.
- er goede redenen zijn om aan te nemen dat de vreemdeling zich zal onttrekken aan de uitvoering van het uitzettingsbevel of het besluit een vergunning tot vestiging of langdurig verblijf als ingezetene van de EU in te trekken.
- de vreemdeling illegaal de grens over zou (proberen te) steken als hij of zij niet direct naar de grens zou worden gebracht.

Een vreemdeling wordt in een gesloten centrum geplaatst of voorafgaand aan de uitzetting in hechtenis gehouden op grond van een rechterlijke beslissing.

Het bestuur van het centrum verstrekte de delegatie statistische gegevens over de bewoners van het centrum.

Vreemdelingen die in het gesloten centrum en verwijdercentrum in Biała Podlaska zijn geplaatst. (van 31 januari 2008 tot 1 april 2008).

nationaliteit	aantal personen in het verwijdercentrum	aantal personen in het gesloten centrum
Armeens	1	3
Chinees	4	

Russisch	2	27
Tunesisch	1	
Oekraïens	1	
Vietnamees	11	
	Totaal 20	Totaal 30

Negen van de bovenstaande personen gaven aan de vluchtelingenstatus aan te willen vragen.

Op het moment van het bezoek waren de volgende personen in het centrum geplaatst:

nationaliteit	aantal personen in het verwijdercentrum	aantal personen in het gesloten centrum
Chinees	4	
Russisch	0	16
Oekraïens	1	
Vietnamees	4	
	Totaal 9	Totaal 16

Het centrum heeft verschillende afdelingen:

- Vrouwenafdeling, 50 plaatsen
- Mannenafdeling, 70 plaatsen
- Afdeling voor gezinnen en minderjarigen, 32 plaatsen
- Cellenblok in het detentiecentrum, 24 plaatsen
- Ziekenafdeling

Er is een onderwijsafdeling die verantwoordelijk is voor:

- het organiseren van recreatie- en sportactiviteiten voor de bewoners;
- activiteiten om de ontwikkeling van minderjarigen die in het beveiligde centrum zijn geplaatst te bevorderen;
- de zorg voor niet-begeleide minderjarigen die in het gesloten centrum zijn geplaatst;
- het beheer van de bibliotheek en het bepalen van de behoefte aan extra materiaal ter aanvulling van de bibliotheekcollectie in de talen van de huidige bewoners van het centrum, alsmede aan extra materiaal met informatie over de rechten van vreemdelingen op het grondgebied van Polen en andere lidstaten van de EU;
- het ondervragen van bewoners om slachtoffers van mensenhandel op te sporen.

- Daarnaast is er een escortegroep die verantwoordelijk is voor het vervoer van de vreemdelingen, het geleiden van bewoners naar gezondheidszorgcentra, het houden van toezicht op patiënten die opgenomen zijn in het ziekenhuis (waaronder 24-uurstoezicht) en een administratieafdeling die verantwoordelijk is voor de acceptatie en verwerking van de registratie van vreemdelingen, de vrijlating van vreemdelingen, het aanmaken en bijwerken van persoonlijke dossiers, etc.

Er waren zeer weinig mensen aanwezig in het centrum tijdens het bezoek maar verschillende gezinnen met kleine kinderen zeiden dat ze binnenkort het centrum zouden verlaten om naar een open centrum te gaan.

Op het moment van het bezoek was er een dokter en een maatschappelijk werker in het centrum

aanwezig.

3. OPVANGCENTRUM IN LININ

Dit centrum werd op 18 april 2008 bezocht door mevrouw Urszula GACEK.

De operationele capaciteit van het centrum is 330 personen. Op dit moment zijn er 433 bewoners, van wie er ongeveer 50 het centrum eigenlijk hadden moeten verlaten, maar daar op eigen verzoek blijven, in de meeste gevallen omdat ze nog op zoek zijn naar vervangende accommodatie.

Er zijn geen niet-begeleide minderjarigen in het centrum. De grote meerderheid bestaat uit gezinnen met kinderen. Daarnaast is er een kleine groep alleenstaande mannen.

Er worden onderwijsfaciliteiten aangeboden voor kinderen. Voor jonge kinderen is er een kleuterschool. Oudere kinderen die nog maar net in Polen zijn krijgen les in het centrum tot ze een gewone, plaatselijke school kunnen bezoeken (d.w.z. tot ze enige basiskennis van het Pools bezitten). Als snel kunnen ze naar een van de vijf basisscholen. Er is een naschoolse voorziening opgezet om te helpen met huiswerk en om extra taallessen Pools aan te bieden.

Er zijn geen tolken in het centrum. Bijna alle bewoners komen uit Tsjetsjenië en spreken Russisch. De medewerkers van het centrum spreken Russisch en de eerste kennismaking en introductie vinden in het Russisch plaats.

Rechtsbijstand wordt door NGO's geleverd. Verschillende NGO's hebben ook voor een zomerkamp voor de kinderen gezorgd en voor beroepsonderwijs. Het meest hechte samenwerkingverband lijkt te bestaan met de PAH (Polska Akcja Humanitarna).

De langst verblijvende bewoner van het centrum woont er nu vier jaar.

Het centrum heeft geen cipiers. Het is een open faciliteit; bewoners kunnen komen en gaan naar believen.

Er komt regelmatig een psycholoog naar het centrum. Er is een medisch centrum in het complex, waar een arts en verpleegkundige tijdens normale kantooruren spreekuur houden. Bij spoedgevallen die zich buiten kantooruren voordoen, worden bewoners in lokale gezondheidszorgcentra en ziekenhuizen behandeld. Bewoners kunnen ervoor kiezen om buiten het centrum te worden behandeld. Tandheelkundige hulp of gezondheidszorg door specialisten vindt door zorgverleners buiten het centrum plaats. Bewoners hoeven niet voor medische behandeling te betalen, noch voor medicijnen.

Overdag worden er activiteiten aangeboden, onder andere naailessen en taallessen Pools. In het verleden werden er ook kappers- en manicureopleidingen gegeven evenals beroepsopleidingen die meer geschikt waren voor de mannelijke bewoners (beroepen in de bouw, rijlessen voor het besturen van vrachtwagens). Veel van deze activiteiten werden echter slecht bezocht, vooral door de mannelijke bewoners.

Er is een moskee in het detentiecentrum.

Bewoners hebben niet het recht om te gaan werken, tenzij de verwerking van hun aanvraag langer dan een jaar in beslag neemt. Het is zelfs zo dat asielzoekers op grond van de richtlijn

opvangvoorzieningen het eerste jaar geen toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

Iedere bewoner krijgt een maandelijkse toelage van 70 PLN. Daarnaast krijgen alle kinderen van de kleuter- of schoolgaande leeftijd een dagelijkse voedingstoelage van 9 PLN. Ouders dienen de maaltijden van hun kinderen zelf te bereiden met de levensmiddelen die ze in de plaatselijke winkels kopen. Volwassenen hebben recht op drie maaltijden per dag uit de kantine. De voedingstoelage van de kinderen doet vaak feitelijk dienst als het "inkomen" van het gezin. Gemaakte kosten voor vervoer naar medische voorzieningen en andere noodzakelijke bestemmingen worden vergoed. Kinderen kunnen gratis gebruik maken van schoolbussen. Hun schoolboeken en -uniformen worden gratis verstrekt.

De accommodatie is eenvoudig, maar niet overdreven krap. Gezinnen worden ondergebracht in kamers voor vier, zes of acht personen. Er worden nooit niet-gezinsleden bij geplaatst. Op dit moment wonen enkele gezinnen in een aangepaste slaapzaal, maar de privacy en geborgenheid is voor elk gezin gewaarborgd. Er is voldoende toegang tot gedeelde keuken- en badkamerfaciliteiten. Deze zijn onlangs gerenoveerd (2005) en bevinden zich in goede staat. De mate van hygiëne hangt voornamelijk af van de bereidheid van de bewoners om de ruimtes netjes achter te laten. Een van de woonblokken had uiterst schone gemeenschappelijke ruimtes. De andere was veel minder netjes.

De maaltijden die in de kantine worden gebruikt zijn evenwichtig samengesteld. Er wordt rekening gehouden met de religieuze dieetwensen van de voornamelijk uit moslims bestaande bewoners en er worden ook vegetarische maaltijden aangeboden. Kinderen krijgen extra les na schooltijd, hebben een goed uitgeruste speeltuin en gaan op een zomerkamp dat door vrijwilligers van een ngo wordt georganiseerd.

De meeste bewoners hebben een mobiele telefoon. (Een ter plaatse aanwezige telefooncel wordt nauwelijks gebruikt.) Het centrum heeft om technische redenen (een vrij afgelegen locatie) geen toegang tot internet.

Algemene observaties van de rapporteur

In aanmerking nemend dat Polen zich voor enorme uitdagingen geplaatst zag als nieuwe lidstaat en gegeven de toenemende druk als gevolg van de bepaling van de verordening Dublin II, was onze delegatie aangenaam verrast: de omstandigheden in de centra waren over het algemeen goed en we waren ook erg te spreken over de goede sfeer die er tijdens ons gehele verblijf heerste. Een zeer positief punt was dat we hebben kunnen vaststellen dat er geen asielzoekers in hechtenis werden gehouden en dat er geen minderjarigen in isoleercellen waren geplaatst. We zouden de overheid daarom willen aanmoedigen deze gang van zaken voort te zetten.

Aanbevelingen

Hoewel de centra over het algemeen in goede staat verkeerden, bestaat er toch nog enige ruimte voor verbetering. Wij raden het volgende daarom ten sterkste aan:

1. Renovatie van de woninginrichting en de sanitaire voorzieningen

- Oude centra die niet al volledig voldoen aan de noodzakelijke woninginrichting en de sanitaire normen dienen zo snel mogelijk te worden gerenoveerd. De autoriteiten dienen een oplossing te vinden in de vorm van andere, tijdelijke huisvesting tijdens de renovatie van mensen die in Lesznowola in hechtenis worden gehouden.

2. Hechtenis als allerlaatste redmiddel

- Het in detentie plaatsen van kinderen, zelfs als deze door hun ouders worden vergezeld, dient vermeden te worden. In alle gevallen waarin de kinderen bij hun ouders moeten zijn, dienen ouders anders te worden bejegend. Het welzijn en de ontwikkeling van kinderen zijn van het grootste belang.
- In plaats van gezinnen in detentie te plaatsen, dienen er alternatieve oplossingen te worden overwogen.
- Het in detentie plaatsen van zwangere vrouwen dient verboden te zijn!
- Met betrekking tot het hoge aantal isoleercellen: het in afzondering plaatsen van mensen is alleen aanvaardbaar als uitzonderlijke maatregel in het geval mensen gewelddadig worden. Het gebruik van isoleercellen dient een allerlaatste redmiddel te zijn!

3. Toepassing van de bepalingen voor kwetsbare personen en regelmatige gezondheidszorg voor gedetineerden

- Ervoor zorgen dat bepalingen ten aanzien van kwetsbare personen in de praktijk worden toegepast.
- Zorgen voor regelmatige of voortdurende medische, psychologische en psychiatrische zorg voor gedetineerden!

4. Toegang tot gratis rechtshulp

- De toegang tot advocaten en tot gratis rechtshulp dient vergemakkelijkt te worden. De overheid zou een wet moeten aannemen die rechtsbijstand toekent.

Ten slotte verzoeken we Polen dringend zo snel mogelijk de "subsidiairebeschermingsstatus" vast te stellen overeenkomstig Richtlijn 2005/85/EG om een eind te maken aan het rechtsvacuüm van de "gedoogstatus".

BIJLAGE 1

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Europees Parlement
Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken
Delegatie naar Polen
1-3 april 2008

LIJST VAN DEELNEMERS 11

Versie 31-03-2008

LEDEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Patrick GAUBERT (Delegatiehoofd)
Wolfgang KREISSL-DÖRFLER (Rapporteur)

Martine ROURE
Bill NEWTON DUNN
Simon BUSUTTIL
Agustín DÍAZ DE MERA GARCÍA CONSUEGRA
Bárbara DÜHRKOP DÜHRKOP
Jean LAMBERT

Urszula GACEK (hors quota)
Genowefa GRABOWSKA (hors quota)

MEDEWERKERS VAN DE LEDEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Ouarda BENSOUAG (medewerker van Patrick Gaubert)
Pauline CHAIGNE (medewerker van Martine Roure)
Nadia EL BENNICH (medewerker van Bill Newton Dunn)
Rachel SHEPPARD (medewerker van Jean Lambert)

FRACTIEMEDEWERKERS

Joelle FISS (ALDE)
Annie LEMARCHAL (PSE)
Christine SIDENIUS (De Groenen)
Michael SPEISER (PPE-DE)
Chiara TAMBURINI (GUE)

MEDEWERKERS VAN HET SECRETARIAAT VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

Ana DUMITRACHE (Administrateur)
Inke KALB (Administrateur)

MEDEWERKERS VAN HET EP-BUREAU IN WARSCHAU

Jacek SAFUTA (Hoofd van de administratieve eenheid)

MEDEWERKERS VAN DE PERSZAAL-EENHEID

Baptiste CHATAIN

TOLKEN

G. WOJCIK (FR)
P. PIGNOT (FR)
A. MANGELS (DE)
L. MAYER (DE)
A. GILLIES (EN)
K. SMART (EN)
D.NUNEZ GARZON (ES)
J. FERRER DEGLMANN (ES)
A. GRZADKOWSKI (PL)
M. ALBIN (PL)

Voor nadere informatie over zaken die betrekking hebben op het bezoek aan de centra voor immigranten en asielzoekers kunt u contact opnemen met

Ana DUMITRACHE
Administrateur
Europees Parlement
Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken
Tel: 0032 (0)2/28 41416
Fax: 00 32 (0)2/28 44941
E-mail ana.dumitrache@europarl.europa.eu

Voor nadere informatie over zaken die betrekking hebben op het bezoek aan Frontex kunt u contact opnemen met

Inke KALB
Administrateur
Europees Parlement
Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken
Tel: 0032 (0)2/28 43090
Fax: 00 32 (0)2/28 44941
E-mail inke.kalb@europarl.europa.eu

BIJLAGE 2

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Europees Parlement
Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken
Delegatie naar Polen
1-3 april 2008

Voorlopig programma
Versie van 01-04-2008

dinsdag 1 april, 2008

09:55 – 11:55	vlucht naar Warschau (SN5155 BRU WAW I)
11:55 – 13:00	vervoer per bus naar het hotel (Le Royal Meridien Bristol Hotel[1]) en inchecken
13:00 – 13:15	vervoer per bus naar het EP-bureau in Warschau
13:00 – 15:00	**werklunch** met de UNHCR, de IOM, en met NGO's
15:00 – 15:15	vervoer per bus naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie[2]
15:15 – 16:30	**inleidende bijeenkomst met het doel de hoofdlijnen van het Poolse asielzoekersbeleid te presenteren** Presentaties door: • dhr. Rafał Rogala, directeur van de Dienst Vreemdelingenzaken • mevr. Monika Prus, directeur van de afdeling Migratiebeleid binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie • dhr. Marek Szonert, directeur van het Bureau voor internationale samenwerking bij de Dienst Vreemdelingenzaken • vertegenwoordigers van de Grensbewaking (namen nog onbekend)
16:30 – 17:30	vervoer per bus naar het **bewaakte centrum voor vreemdelingen in Lesznowola**[3]

[1] Krakowskie Przedmiescie 42/44, Warschau 00-325, Polen , Telefoon: (48)(22) 551 1000
[2] Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa
[3] ul. Wojska Polskiego 143, 05-600 Grójec

Dit centrum is in de jaren negentig gebouwd en wordt door de politie beheerd. In de toekomst zal het centrum door de Grensbewaking worden beheerd. Een vertegenwoordiger van de Dienst Vreemdelingenzaken en het ministerie van Binnenlandse zaken en Administratie zal de EP-delegatie vergezellen

17:30 – 19:15 bezoek aan het centrum, bespreking met het bestuur

19:15 - 20:15 terugreis naar Warschau

20.30 - 22.00 voor belangstellenden: **informeel diner met de verbindingsfunctionaris voor Frontex van de UNHCR**

woensdag 2 april, 2008

09:00 – 11:00 vervoer per bus (onder politiebegeleiding) naar het **bewaakte centrum voor vreemdelingen in Biała Podlaska**

Dit is een van de vier centra die recentelijk in Polen zijn gebouwd. Het wordt beheerd door de Grensbewaking. Een vertegenwoordiger van de Grensbewaking en van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie zal de EP-delegatie vergezellen en een algemeen overzicht geven van de activiteiten van de Grensbewaking in deze kwestie.

11:00 – 14:00 bezoek aan het centrum, bespreking met het bestuur en de medewerkers; bijeenkomst met directeuren en deskundigen van de hoofdkwartieren van de Grensbewaking

14:00 – 15:30 lunch

15:30 – 17:30 terugreis naar Warschau

17:30 – 18:30 **bijeenkomst met dhr. Piotr STACHAŃCZYK, staatssecretaris van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Administratie, belast met migratie- en asielkwesties.**

18:45 – 20:00 diner

donderdag 3 april, 2008

09:00 – 12:00 bezoek aan **Frontex** [1]

- ontvangst en algemene presentatie door de uitvoerend directeur
- presentaties door verschillende unithoofden
- vragen en antwoorden

12:00 – 12:15 vervoer per bus naar het EP-bureau

12:15 – 13:15 **persconferentie** op het EP-bureau

[1] Frontex, Rondo ONZ 1, 00-124 Warschau, Polen, tel. (48 22) 544 95 00, fax. (48 22) 544 95 01

13:15 – 13:30 vervoer per bus naar **Frontex**

13:30 – 15:00 lunch aangeboden door **Frontex**

15:00 – 15:15 vervoer per bus naar het hotel

Retourvlucht naar keuze (voorstel: 19.45 – 21.50 terugreis naar Brussel (SN5160 WAW I BRU)

BIJLAGE 3

Lijst van organisaties en NGO's die op 1 april 2008 aanwezig waren op de bijeenkomst met de LIBE-delegatie

UNHCR Polen
IOM - Internationale Organisatie voor Migratie
Helsinki Foundation for Human Rights in Polen Program Pomocy Prawnej dla Uchodzcow i Migrantow Rechtsbijstand aan vluchtelingen en migranten
Polska Akcja Humanitarna (Poolse Humanitaire Organisatie)
Caritas Polen
Bureau voor rechtshulp Halina Nieć
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (Vereniging voor juridische interventie)
Juridisch adviesbureau aan de universiteit Warschau
The Rule of Law Foundation (stichting rechtsstaat)
Het onderzoekscentrum voor migratie (Center for Migration Research (CMR))
The Warsaw School of Social Psychology (SWPS)
La Strada Polen
Amnesty International – Afdeling Polen